

Nr 306.

Av herr Andersson i Dunker, *angående ersättning för skadegörelse genom älg.*

På många platser i vårt lands skogsbygder anställas årligen stora skador av älgarna såväl å ungsbogen som å växande gröda. Från tidiga våren till dess sista havren skördats livnära sig älgarna till stor del på täppor och åkrar av den gröda, som brukaren skulle behöva till sitt eget uppehälle och sin boskaps utfodring. Genom jordbrukets i övrigt betryckta läge bli dessa av älgarna åstadkomna skador än mer kännbara. I all synnerhet är detta fallet för alla dem, som bruka annans jord men icke genom jakträtt kunna ha möjlighet att få någon ersättning för skadan. Samma förhållande gäller även för de egna jordbrukare, vars hemman äro belägna inuti eller invid större skogsmarker, men vars gårdar äro så små, att de under den korta jakttiden ha ringa eller ingen utsikt att nedlägga någon älg.

Att förhållandena verkligen äro mycket bekymmersamma och kräva en ändring framgår av ett enda exempel på sådan skadegörelse, som under år 1928 förekom vid ett gods i västra Södermanland, för vilket utförlig redogörelse här bifogas. Av denna redogörelse framgår, att arrendatorer och torpare under detta gods efter en till synes noggrann uppskattning ledo en förlust genom skador av älg under ett enda år på icke mindre än 5 536 kronor. Av detta exempel torde vara klart, att dylika skador och förluster i hela landet gå till mycket betydande belopp.

Då dessa av älgar förorsakade skador i mycket stor utsträckning drabba dem, som icke ha möjlighet att genom jakt få ersättning för skadan, torde åtgärder från det allmännas sida att bereda dessa ersättning för liden skada vara påkallade.

Jag föreslår därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande ersättning för skadegörelse genom älg.

Stockholm den 21 januari 1929.

Harald Andersson
i Dunker.

Avskrift.

Protokoll hållet vid sammanträde med arrendatorer och torpare å Högsjögodset inom V. Vingåkers socken lördagen den 5 januari 1929.

§ 1.

Att leda mötets förhandlingar utsågs undertecknad Lindén.

§ 2.

Till att justera dagens protokoll utsågs arrendatorn Arvid Karlsson, Bresätter, och torparen Nils Andersson, Bresätters Soldattorp.

§ 3.

Närvarande voro Albin Lindén, Bistorp, K. E. Hill, Knutstorp, Arvid Karlsson, Bresätter, Nils Andersson, Bresätters Soldattorp, August Brink, Hult, Oskar Nilsson, Perstorp, Evert Åhlund, Roligheten, Bernh. Lyberg, Klastorp, Karl Gustafsson, Vedermodan, Gustaf Larsson Björkmon, Karl Eriksson, Kikurn, Gustaf Malm, Hagalund, Hugo Eriksson, St. Slånghäcken, Axel Andersson, Fredrikstorp, Karl Gustafsson, Trögbol, Albert Andersson, Hasselbacken, John Larsson, Sliparbol, Karl Larsson, St. Ölång, David Dahlman, Haddetorp, Erik Eriksson, Ölångstugan, Albert Larsson, St. Land, David Eriksson, Ås, Karl Larsson, Åsatorp, August Karlsson, Gate, Charles Eriksson, Gate Soldattorp, L. E. Olsson, Finnhult, G. W. Lööv, Finninge, Anders Ceder, Finningestugan, August Åhlund, Finnstorp, C. J. Pettersson, Kristinetorp, Teodor Karlsson, Bondgöl, Axel Karlsson, Birhällstorp, Karl Johansson, Karstorp, Malkom Johansson, Tovekärr, Knut Eriksson, Bagge-mon och Karl Karlsson, Kilsbacken.

§ 4.

Vid sammanträdet uppgavs och värdesattes följande under år 1928 av älg anställd skadegörelse å brukarnas grödor å den del av godset, som ligger uti V. Vingåkers socken av Södermanlands län. En del av dessa skador har av opartiska män värdesatts före skörden.

N a m n å torp och gård	Skadad höstsäd				Skadad havre				Summa Kronor
	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	
Klastorp	—	—	—	—	0,75	1 000	14	140	140
Vedermodan	—	—	—	—	1,75	2 360	14	330	330
Perstorp	0,50	300	19	57	2,25	1 500	14	210	267
Trögbol	—	—	—	—	2,—	1 100	14	154	154
Fredrikstorp	—	—	—	—	1,50	1 000	14	140	140
Hagalund	—	—	—	—	0,75	500	14	70	70
Knutstorp	—	—	—	—	4,50	1 150	14	161	161
Kikurn	—	—	—	—	2,50	500	14	70	70

N a m n å torp och gård	Skadad höstsäd				Skadad havre				Summa Kronor
	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	
Hult	2,—	350	19	66 —	3,25	1 600	14	234 —	300 —
Bresätters Soldattorp ..	—	—	—	— —	1,50	500	14	70 —	70 —
Slängbäcken, Stora ...	—	—	—	— —	2,25	500	14	70 —	70 —
Björkmon.....	—	—	—	— —	1,75	1 000	14	140 —	140 —
Hasselbacken	—	—	—	— —	2,—	500	14	70 —	70 —
Roligheten	—	—	—	— —	2,25	1 000	14	140 —	140 —
Bistorps Gård	13,—	600	19	114 —	40,—	6 000	20	1 200 —	1 314 —
Sliparbol	2,—	150	19	28 50	4,—	1 000	14	140 —	168 50
Stora Ölång	2,—	300	19	57 —	4,—	1 000	14	140 —	197 —
Haddetorp	1,75	150	19	28 50	4,—	300	14	42 —	70 50
Ölångstugan	—	—	—	— —	0,50	100	14	14 —	14 —
Stora Land	1,—	200	19	38 —	2,50	300	14	42 —	80 —
Åsatorp.....	0,50	100	19	19 —	3,50	800	14	112 —	131 —
Ås	2,50	300	19	57 —	8,—	1 200	14	168 —	225 —
Gate	6,—	300	19	57 —	20,—	1 500	14	210 —	267 —
Gate Soldattorp.....	—	—	—	— —	2,—	500	14	70 —	70 —
Finnhult	0,50	100	19	19 —	2,50	300	14	42 —	61 —
Finninge	5,—	400	19	76 —	12,50	1 000	14	140 —	216 —
Finningestugan	—	—	—	— —	0,50	200	14	28 —	28 —
Finnstorp.....	—	—	—	— —	1,—	100	14	14 —	14 —
Kristinetorp.....	—	—	—	— —	1,—	50	14	7 —	7 —
Bondgål	—	—	—	— —	2,5	500	14	70 —	70 —
Birhållstorp.....	—	—	—	— —	3,—	800	14	112 —	112 —
Karstorp	—	—	—	— —	2,25	600	14	84 —	84 —
Baggemon	0,75	50	19	9 50	3,—	700	14	98 —	107 50
Tovekärr	1,25	200	19	38 —	3,50	800	14	112 —	150 —
Kilsbacken	—	—	—	— —	1,—	200	14	28 —	28 —
Kronor	—	—	—	664 50	—	—	—	4 872 40	5 536 90

§ 5.

Härefter beslöts att tillställa riksdagsmännen i andra kammaren, herrar E. Laurén, G. Olsson i Ramsta, C. J. Johansson i Uppmälby och H. Andersson i Johannesnäs, var sitt protokollsutdrag, varjämte uppdrogs åt arrendatorerna Albin Lindén, Arvid Karlsson och torparen Nils Andersson att uppsätta en skrivelse med vördsam anhållan till dessa våra representanter uti riksdagen, att de ville väcka motion om samt medverka till lag, som berättigar brukare, från vilken jakträtten är undantagen, möjlighet att erhålla ersättning för skada, som uppkommit genom älgens avbetande och nedtrampande av växande grödor.

Högsjö som ovan

Alb. Lindén.

Justerat:

Arvid Karlsson.

Nils Andersson.

